سێکس و ژن …. کوردستان عومەر

لە کۆمەڵگا نەریتییەکان، بەتایبەتی ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست پێیقین لەبارەی هەندێ چەمك شتێکی بڤێیە. لەناو هەموو کۆمەڵگایەك تاك بەو ڕۆڵەی دەیگێڕێت مانا پەیدا دەکات. ئەم مانا پەیداکردنە دەبێتە ناسنامەی ئەو کەسە. لێرەدا ئەو تاکە تا چەند لە پراکتیککردنی ڕۆڵەکەی ئازادە، واتە بەستراوەتەوە بە سەربەستی بڕیار لە ژیانی کۆمەڵایەتییدا. ژنیش وەکو تاکێك بە درێژایی مێژوو هەوڵی خۆ سەلماندنی داوە، بەڵام لە کۆمەڵگا نەریتییەکاندا ئەم ڕۆڵەی ژنان لە چەند شتێکدا کورت دەکرێتەوە. واتە ئەوە کۆمەڵگا و بیروباوەڕەکانە ئەم ڕۆڵە سنووردار دەکەن. بە تێڕامانمان لە دیاردەی ژنکوشتن، خەتەنەکردن، سنووردارکردنی ئازادییە تاکەکەسییەکان هەموو گەواهی ئەوەن کۆمەڵگای ئێمە و پیاوان هێشتا لەو بیرکردنەوە دواکەوتووانە دەرنەچوون. هێشتا دابونەریت، ئایین هەژموونی بەسەر عەقڵی تاکەکاندا ماوە. هێشتا باوەڕ و نەریتە خولقاوەکان لە کلتووری توندوتیژی و زەبر و زەنگ تێنەپەڕیوە. ژنان لە کۆمەڵگەی ئێمەدا وەکو بوونەکی پەراوێز تەماشا دەکرێن. ئەو باوەڕە هێشتا ماوە، کە ژن ناتوانێ هەموو کارێک بکات، نەکو ڕۆڵەکەی تەنیا لە چواردیواری ماڵدا قەتیس کراوە.

سێکس وەکو بەشێک لە ژیانی هەموو تاکێك، ڕۆڵی گەورەی لە ژیانی کۆمەڵایەتی و دەروونیدا هەیە. دەروونناسێکی وەکو (فرۆید) ڕۆڵی سێکس لە ژیانی مرۆڤدا بەشێوەیەك وێنا دەکات، کە جەنگی یەکەمی جیهانی لە ئەنجامی چەپاندنی سێکسەوە بووە. هەمیشە لە کۆمەڵگا نەریتییەکاندا سێکس وەکو غەریزە تەماشا کراوە. زۆربەی پیاوی کوردیش بۆیە سێکس دەکات تاکو غەریزەی سێکسی خۆی دامرکێنێتەوە. بەڵام لە کۆمەڵگا مەدەنییەکاندا سێکس وەکو بەشێک لە مرۆڤ تەماشا دەکرێت، چونکە ئەوە تەنیا ئاژەڵە سێکس وەکو غەریزە ئەنجام دەدات. تەنانەت تێڕوانینی پیاوی کورد بەرانبەر چەمکی سێکس، تێروانینێکی چەندێتییە، کامە پیاو شەوانە، یان هەفتانە سێکس زۆر یەنجام بدات ئەوە نیشانەی بەهێزی و پیاوەتییەتی. لێرەوە دەگەینە ئەو بۆچوونەی پیاوی کورد تەنیا وەکو ئامێرێکی سێکس، یان بووکەڵەی سێکس لە ژن دەڕوانیت. بەبێ ئەوەی باری دەروونی و کەسیی و تاکێتی ژنی لەبەر چاو بێت. بەبێ ئەوەی بزانێ سێکس بریتییە لە چۆنییەتی، نەك ژن ئامێری دامرکاندنەوەی غەریزە و هەوەسی پیاو بێت. تەنانەت پیاوی کورد هەمیشە ئەو قسەیەی لەسەر زارە، کە سێکسی کردووە، واتە تەنیا ڕۆڵی خۆی دەبینێ، بەبێ ئەوەی هەست و کەسێتی و مافی ژنەکەی

لەبەرچاو بێت. ئەم تێڕوانینە بەرانبەر ژنی کورد، هەوڵێکە بۆ دانانی ژن لە پلەی کۆیلایەتی. ئێستا لە ئەوروپا بوکەڵەی سێکس هەیە، ئەو پیاوانەی حەزیان بە ژیانی تەنیاییە ئەم بوکەڵانە دەکڕن و لە ماڵەوە هەوەستی خۆیان خاڵیدەکەن. هەمان ڕۆڵ بە ژنانی کورد لەلایەن پیاوەوە دراوە.

گۆڕینی ئەم عەقڵیەتە، هەوڵی زۆری دەوێت، چونکە ئەم عەقڵیەتە ڕیشەی کۆنی هەیە، هەزاران ساڵە ڕیشەی لەناو عەقڵ و دەروونی پیاوی کورددا داکوتاوە. بۆ گۆڕینیشی نابێ تەنیا داوا لە پیاوان بکرێ تکایە وەها سەیرمان مەکەن، بەڵکو سەرەتا دەبێ دەنگ لەلایەن ژنانی کوردەوە بێتەدەر، دەبێ قوڕگی ژنی کورد دەنگ و هاواری نەخێر و نا بێت. ئەو هوشیارییە لای ژنی کورد دروست بکەین، کە ئەویش سەرەتا وەکو مر□ق، و□کو تاك تەماشا بکرێت. واتە تێکۆشانەکە سەرەتا لەلایەن ژنەوە بێت. چیتر وەکو قوربانی سەریری خۆمان نەکەین. کەواتە ڕزگاری ژنان لە کۆی ئەم باو و یاسا و دابونەریت و عەقڵیەتە خێڵەکییە سەرەتا بە خەباتی ژنانەوە بەستراوەتەوە. سەرەتا ژن دەبێ خۆی وەکو تاك بسەلمێنێ، بە بەڵگەی زانستی و عەقڵیی ڕووبەڕووی ئەم عەقڵیەتە خێڵەکییە ببێتەوە، بۆ ئەوەی بەرەیەکی یەکگرتوو دروست بکات. یەکێك لە گرفتەکانی بەردەم خەباتی ژنانی کورد، زاڵبوونی عەقڵیەتی حیزبییە بەسەر چالاکی و خەباتی فێمینیستی ژنانی کورد. پیاوی کورد لەم سەردەمەدا ئەوەی بۆ ڕوون بۆتەوە ناتوانێ چیتر ژانی کورد دەستەمۆ بکات، بۆیە پەنا بۆ شتی دیکە دەبات. ئەویش دەیەوێ لە ڕێی دروستردنی ڕێکخراوی ژنان، گوایە داکۆکی لە ژنان دەکەن هەوڵی درێژەدان بەو عەقڵیەتەی خۆی بدات. لەو ڕێکخراوانەدا هەر چالاکییەکی ژنان ئەنجام بدرێت دەبێ ڕەنگدانەوەی پێرەوی حیزبکەکە بێت، پێڕە و پرۆگرامی حیزبیش عەقڵی پیاو دایڕشتووە، عەقڵی پیاوی کوردیش لەژێر هەژموونی دابونەریت و ئایین و کۆتوبەندی کۆمەڵایەتیدایە. ب□ی□ش ئەو ژنانەی لە کایە حیزبییەکان کار دەکەن، هەمیشە پیاوەکانی ناو حیزب وەکو کەرەسە و ئامێری بەتاڵکردنەوەی غەریزە سەیریان دەکەن. تەنانەت ئەو ژنانەی بە هاوکاری حیزب گەیشتوونەتە پلەیەکی حکوومی یان حیزبی، هیچ ڕۆڵیان لە بەرەوپیشبردنی کێشە و کەیسەکانی ژنان نەبووە، چونکە بیرکردنەوەیان ئازاد نییە، بەڵکو لەژیر هەژموونی حیزبدا و لە پێناوی حیزبدا کاردەکات. بۆ نموونە ئەگەر ژنێك لە حیزبێکی ئیسلامییدا کار بکات، ناچارە باوەڕی بە فرەژنی هەبێت، ئەگەر پەرلەمانتاریش بێت، ناچارە دەنگ بۆ پڕۆژەکە بدات. لێرەوە بۆمان دەردەکەوێ ژنانی ناو حیزب تا چەند کاریگەری حیزبیان بەسەرەوەیە. ئەم کاریگەرییە، کاریگەری لەسەر بیرکردنەوەی ئەوان دەبێت.